

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny
z przedmiotu muzyka klasa 6
w Zespole Szkół Publicznych
W Kliniskach Wielkich

Wymagania sformułowano w oparciu
o „Program nauczania ogólnego muzyki w klasach 4-7 szkoły podstawowej”
autorstwa Moniki Gromek, Grażyny Kilbach „Lekcja muzyki”

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny
Wymagania ogólne
Ocena niedostateczna: Uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną, który nie opanował wiadomości i umiejętności przewidzianych na ocenę dopuszczającą.
Ocena dopuszczająca: Uczeń: • niezbyt poprawnie z dużą pomocą nauczyciela lub w grupie śpiewa co najmniej dwie piosenki przewidziane w programie nauczania lub z repertuaru dodatkowego, • gra na instrumencie melodycznym gamę i co najmniej dwa utwory przewidziane w programie nauczania lub z repertuaru dodatkowego, • na każdej lekcji próbuje podejmować działania muzyczne (śpiewanie, granie, nauka podstawowych kroków tanecznych itp.) korzystając z pomocy nauczyciela, • dysponuje tylko fragmentaryczną wiedzą, • wymienia niektóre terminy muzyczne, • łączy niektóre nazwy solmizacyjne i literowe z nutami, • wykonuje najprostsze polecenia – ćwiczenia rytmiczne – wykonuje z pomocą nauczyciela lub w grupie.

Ocena dostateczna:

Uczeń:

- z dużą pomocą nauczyciela lub w grupie śpiewa co najmniej trzy piosenki przewidziane w programie nauczania lub z repertuaru dodatkowego,
- z dużą pomocą nauczyciela gra na używanym na lekcjach instrumencie melodycznym co najmniej trzy melodie przewidziane w programie nauczania lub z repertuaru dodatkowego,
- wykonuje najprostsze ćwiczenia rytmiczne gestodźwiękami i na instrumentach perkusyjnych niemelodycznych,
- wymienia i rozumie niektóre terminy i pojęcia muzyczne.

Ocena dobra:

Uczeń:

- poprawnie i z niewielką pomocą nauczyciela śpiewa co najmniej cztery piosenki przewidziane w programie nauczania lub z repertuaru dodatkowego
- poprawnie i z niewielką pomocą nauczyciela gra co najmniej cztery melodie na używanym na lekcjach instrumencie melodycznym,
- próbuje wykonywać samodzielnie proste rytmy –gestodźwiękami i na instrumentach perkusyjnych, niemelodycznych,
- rytmizuje łatwe teksty,
- zna i wymienia nazwy solmizacyjne i literowe nut,
- zna podstawowe terminy muzyczne i wie co one oznaczają,
- podaje co najmniej trzy nazwiska wybitnych kompozytorów z programu 6 klasy,

Ocena bardzo dobra:

Uczeń:

- prawidłowo i samodzielnie śpiewa pięć piosenek przewidzianych w programie nauczania oraz co najmniej jedną piosenkę z repertuaru dodatkowego.
- prawidłowo i samodzielnie gra na instrumentach melodycznych pięć melodii przewidzianych w programie nauczania,
- potrafi rytmizować teksty,
- zna i wymienia nazwy solmizacyjne i literowe nut,
- rozumie zapis nutowy i potrafi się nim posługiwać,
- zna i rozumie podstawowe terminy muzyczne i wie co one oznaczają,
- podaje co najmniej cztery nazwiska wybitnych kompozytorów z programu 6 klasy,

Ocena celująca:

Uczeń:

- prawidłowo i całkowicie samodzielnie śpiewa co najmniej sześć piosenek przewidzianych w programie nauczania oraz co najmniej dwie piosenki z repertuaru dodatkowego,
- prawidłowo gra na instrumentach melodycznych co najmniej pięć melodii z podręcznika oraz co najmniej dwie melodie z repertuaru dodatkowego,

- zna zapis nutowy oraz umie się nim posługiwać,
- potrafi ułożyć melodię z gamy C-dur i zagrać ją na instrumencie melodycznym,
- wykonuje różne zadania twórcze, np. układa melodię do wiersza, akompaniament perkusyjny do piosenki,
- samodzielnie odczytuje i wykonuje dowolny utwór,
- potrafi rozpoznać budowę utworu muzycznego,
- rozpoznaje brzmienia poznanych instrumentów i głosów,
- zna terminy i pojęcia muzyczne oraz stosuje je w trakcie śpiewania i grania na instrumentach melodycznych,
- podaje co najmniej pięć nazwisk wybitnych kompozytorów z programu 6 klasy,

Formy sprawdzania wiedzy:

- śpiewanie zadanej piosenki solo lub w grupie, a cappella lub z podkładem muzycznym,
- granie na dzwonkach ,
- wyklaskanie ciągu rytmicznego,
- aktywna i twórcza praca na lekcji,
- karty pracy
- prezentacje

I półrocze - szczegółowe wymagania edukacyjne na poszczególne oceny Klasyfikacja śródroczna

Temat	Ocena dopuszczająca (2) Uczeń otrzymuje ocenę dopuszczającą, jeśli opanował poniższe wymagania:	Ocena dostateczna (3) Uczeń otrzymuje ocenę dostateczną, jeśli opanował wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:	Ocena dobra (4) Uczeń otrzymuje ocenę dobrą, jeśli opanował wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:	Ocena bardzo dobra (5) Uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą, jeśli opanował wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:	Ocena celująca (6) Uczeń otrzymuje ocenę celującą, jeśli opanował wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:
1. Ostatnie letnie wyprawy.	Na pierwszej lekcji uczniowie i nauczyciel przypominają zasady wspólnej pracy i wymagania edukacyjne na poszczególne oceny, a także zapoznają się z nowym podręcznikiem. Piosenka „Cza – cza na koniec lata” i „Tue, tue, barima”, ćwiczenia taneczne oraz partytura rytmiczna służą rozśpiewaniu klasy, nawiązaniu do wakacyjnych wspomnień oraz przyjemnemu rozpoczęciu pracy w nowym roku szkolnym. ,				

2. Dobrze z piosenką wędrować .	• śpiewa w grupie piosenki <i>Lubię podróże</i> i <i>Jak dobrze nam zdobywać góry</i>,	• śpiewa w grupie piosenki <i>Lubię podróże</i> i <i>Jak dobrze nam zdobywać góry</i>, • razem z całą grupą podejmuje próbę gry na flecie piosenki <i>Lubię podróże</i>	• śpiewa w grupie piosenki <i>Lubię podróże</i> i <i>Jak dobrze nam zdobywać góry</i>, • razem z całą grupą podejmuje próbę gry na flecie piosenki <i>Lubię podróże</i> • wymienia tytuły popularnych piosenek turystycznych	• śpiewa solo piosenkę <i>Jak dobrze nam zdobywać góry</i>, • wymienia nazwiska artystów i nazwy zespołów wykonujących popularne piosenki turystyczne,	• wyjaśnia, na czym polega artykulacja, frullato i pizzicato • gra na flecie melodię piosenki <i>Lubię podróże</i> w formie kanonu
--	--	--	--	---	---

3. Muzyczny ping – pong – artykulacja.	• śpiewa w grupie piosenkę <i>Deszczowe rytmy</i>	• śpiewa w grupie piosenki <i>Deszczowe rytmy</i> i <i>Kukuleczka</i>,	• śpiewa w grupie piosenki <i>Deszczowe rytmy</i> i <i>Kukuleczka</i>, • wyjaśnia znaczenie terminu artykulacja i wymienia podstawowe elementy	• z właściwą artykulacją śpiewa solo piosenki <i>Deszczowe rytmy</i> i <i>Kukuleczka</i>, • rozpoznaje i stosuje oznaczenia artykulacyjne w zapisie nutowym, • wyjaśnia, na czym polega artykulacja frullato i pizzicato	• gra samodzielnie na flecie piosenkę <i>Kukuleczka</i> z zastosowaniem oznaczeń artykulacyjnych
4. Na okrągło.	• zna schemat ronda muzycznego	• wyjaśnia pojęcia: rondo, kuplet, refren	• śpiewa w grupie piosenkę <i>Na okrągło</i> • gra w grupie utwór <i>Minirondo</i> • rozpoznaje elementy ronda wysłuchanych i wykonywanych utworach	• śpiewa solo piosenkę <i>Na okrągło</i> • gra solo utwór <i>Minirondo</i> • wymienia i definiuje elementy budowy ronda: rondo, refren, kuplet	• gra solo utwór <i>Minirondo</i> na flecie

5. Naszym nauczycielom.	rozpoznaje triole w zapisie nutowym oraz w słuchanych utworach	- śpiewa w grupie piosenkę <i>Potęga ciekawości</i> - podejmuje próbę gry na flecie fragmentu <i>Marsza triumfalnego</i> z opery Aida G. Verdiego popołniając przy tym wiele błędów	- gra w grupie fragment <i>Marsza triumfalnego</i> z opery Aida G. Verdiego - rozpoznaje triole ósemkową w zapisie nutowym oraz wyjaśnia jej znaczenie	- śpiewa solo piosenkę <i>Potęga ciekawości</i> - gra samodzielnie na flecie fragment <i>Marsza triumfalnego</i> z opery Aida G. Verdiego - rozpoznaje i stosuje zapis trioli ósemkowej	gra solo fragment <i>Marsza triumfalnego</i> z opery Aida G. Verdiego z zastosowaniem prawidłowych wartości rytmicznych
6. Warsztat muzyczny.	Lekcja służy powtórzeniu i utrwaleniu określonego zakresu wiedzy i umiejętności za pomocą zadań, zabaw i ćwiczeń.				

7. Z dziejów muzyki- muzyka dawna.	śpiewa w grupie piosenkę <i>Ballada o sennym bardzie</i>	gra w grupie na flecie estampidę Kalenda maya R. de Vaqueirasa, popołniając przy tym sporo błędów i korzystając z pomocy nauczyciela	charakteryzuje muzykę dawną na podstawie infografiki zamieszczonej w podręczniku	- śpiewa solo piosenkę <i>Ballada o sennym bardzie</i> - gra solo na flecie estampidę Kalenda maya R. de Vaqueirasa, - wyjaśnia, czym jest polichoralność	omawia muzykę średniowieczną i renesansową, stosując poznaną terminologię
---	--	--	--	---	---

8. Z dziejów muzyki – złoty wiek muzyki polskiej.	• śpiewa w grupie psalm <i>Kleszczmy rękoma</i>	• gra w grupie pierwszy głos psalmu <i>Nieście chwałę, mocarze</i> M. Gomółki z pomocą nauczyciela	• wykonuje taniec renesansowy zgodnie z instrukcją	• śpiewa solo psalm <i>Kleszczmy rękoma</i> • gra solo pierwszy głos psalmu <i>Nieście chwałę, mocarze</i> M. Gomółki • gra w grupie drugi głos psalmu <i>Nieście chwałę, mocarze</i> M. Gomółki • charakteryzuje polską muzykę renesansową i wymienia jej twórców	• gra solo drugi głos psalmu M. Gomółki <i>Nieście chwałę, mocarze</i>
9. W muzycznej kuchni. Elementy muzyki.	• śpiewa i gra w grupie melodię piosenki <i>Hej, bystra woda</i> - podczas realizacji poszczególnych zadań popełniając dużo błędów i korzystając w znacznym stopniu z pomocy nauczyciela	• śpiewa i gra w grupie melodię piosenki <i>Hej, bystra woda</i> podczas realizacji poszczególnych zadań popełniając przy tym drobne błędy	• śpiewa i gra w grupie melodię piosenki <i>Hej, bystra woda</i> podczas realizacji poszczególnych zadań • wymienia elementy muzyki	• śpiewa solo piosenkę <i>Hej, bystra woda</i> i wykonuje głosy towarzyszące jej melodii w poszczególnych zadaniach, • definiuje i rozpoznaje różne elementy muzyki	• bezbłędnie wykonuje głosy towarzyszące do melodii <i>Hej bystra woda</i>

10. Historia polskiego oręza dźwiękiem malowana.	• śpiewa w grupie zwrotki i pierwszy głos refrenu <i>Pieśni o przeszłości</i> • gra w grupie melodię piosenki <i>Serce w plecaku</i> popełniając dużo błędów	• gra w grupie melodię piosenki <i>Serce w plecaku</i>, popełniając niewielkie błędy	• gra w grupie melodię piosenki <i>Serce w plecaku</i> • wymienia tytuły popularnych pieśni żołnierskich	• śpiewa solo zwrotki i w grupie drugi głos refrenu <i>Pieśni o przeszłości</i> • gra solo melodię piosenki <i>Serce w plecaku</i> • charakteryzuje pieśni żołnierskie: omawia najbardziej wyraziste elementy muzyki i wskazuje nawiązania do polskich	• przyporządkowuje tytuły pieśni i piosenek żołnierskich do poszczególnych okresów historycznych,
11. Piosenki powstania warszawskiego.	• śpiewa w grupie piosenki <i>Szary mundur</i> i <i>Pałacik Michła</i>	• wykonuje piosenki zachowując kulturę osobistą stosowną do tematyki utworu	• określa tematykę oraz charakter pieśni żołnierskich • wymienia tytuły piosenek powszechnie śpiewanych podczas wojny, okupacji i powstania warszawskiego	• śpiewa solo piosenki <i>Szary mundur</i> i <i>Pałacik Michła</i> • wyjaśnia znaczenie piosenek powstańczych i omawia ich charakter	
12. Warsztat muzyczny.	Lekcja służy powtórzeniu i utrwaleniu określonego zakresu wiedzy i umiejętności za pomocą zadań, zabaw i ćwiczeń.				
13. W oczekiwaniu na pierwszą gwiazdkę.	• śpiewa w grupie piosenkę <i>Raz w roku</i>, w refrenie realizuje pierwszy głos • zna zwyczaje świąteczne	• wymienia tradycyjne dania wigilijne	• wykonuje w grupie „Świąteczne Karaoke”	• śpiewa solo piosenkę <i>Raz w roku</i>, w refrenie realizuje zespołowo pierwszy głos • wykonuje solo „Świąteczne karaoke”	• śpiewa solo piosenkę <i>Raz w roku</i>, w refrenie realizuje zespołowo pierwszy głos • gra solo kolędę <i>Przybieżeli do Betlejem</i>
14. Kolędujemy wszyscy razem.	• śpiewa w grupie pastorałkę	• wykonuje w grupie przyśpiewkę kolędniczą <i>Za</i>	• gra na flecie w grupie melodię pastorałki	• śpiewa w grupie drugi głos pastorałki	• samodzielnie śpiewa drugi głos pastorałki

	<i>Narodził się Jezus Chrystus</i>	<i>kolędę dziękujemy</i>	<i>Narodził się Jezus Chrystus</i>	<i>Narodził się Jezus Chrystus</i> ● gra solo na flecie melodię pastorałki <i>Narodził się Jezus Chrystus</i> ● układa i realizuje akompaniament perkusyjny do pastorałki <i>Narodził się Jezus Chrystus</i>	<i>Narodził się Jezus Chrystus</i>
15. Zimowo, mroźnie, wesoło. Żarty muzyczne.	● śpiewa w grupie piosenkę <i>Ty i ja, i maj</i>	● zna pojęcie pastisz	● wykonuje układ ruchowy z szalikami ● wyjaśnia, czym jest pastisz muzyczny	● śpiewa solo piosenkę <i>Ty i ja, i maj</i> ● gra na flecie fragment <i>Humoreski A. Dvořaka</i> ● wymienia przykłady pastiszów muzycznych	● bezbłędnie gra na flecie fragment <i>Humoreski A. Dvořaka</i>,
16. W karnawałowych rytmach.	● śpiewa w grupie piosenkę <i>W karnawale</i> ● potrafi wymienić dwa najbardziej znane karnawały na świecie	● razem z grupą podejmuje próbę nauki podstawowych kroków samby i salsy	● wykonuje krok podstawowy samby i salsy ● realizuje partię guiro, marakasów albo bębenka z partytury <i>Mała samba</i> ● gra w grupie fragment utworu <i>Karnawał w Wenecji J. Arbana</i> ● wyjaśnia, czym jest karnawał	● śpiewa solo piosenkę <i>W karnawale</i> ● tańczy w parze krok podstawowy samby i salsy do muzyki ● realizuje partię klawesów z partytury <i>Mała samba</i> ● wymienia tytuły utworów nawiązujących do tematyki karnawału	● gra solo fragment utworu <i>Karnawał w Wenecji J. Arbana</i>

			i kiedy trwa, oraz wymienia dwa najbardziej znane karnawały na świecie • omawia rolę i znaczenie tańca	• wymienia i omawia tańce w perspektywie historycznej	
17. Warsztat muzyczny.	Lekcja służy powtórzeniu i utrwaleniu określonego zakresu wiedzy i umiejętności za pomocą zadań, zabaw i ćwiczeń.				

II półrocze - szczegółowe wymagania edukacyjne na poszczególne oceny

Klasyfikacja roczna- uczeń spełnia wymagania I i II półrocza

18. Fryderyk Chopin na emigracji.	• śpiewa w grupie piosenki <i>Chopin w Paryżu i Mój serdeczny kraj</i> • wie kim był Fryderyk Chopin i z jakiego kraju pochodził	• wie w jakim kraju przebywał na emigracji Fryderyk Chopin	• gra w grupie fragment <i>Etiudy E-dur</i> F. Chopina • omawia najważniejsze fakty z życia kompozytora na emigracji,	• śpiewa solo piosenki <i>Chopin w Paryżu i Mój serdeczny kraj</i> • omawia życie i twórczość kompozytora na emigracji • podaje tytuły skomponowanych wówczas utworów	• gra solo fragment <i>Etiudy E-dur</i> F. Chopina
19. Kujawiak z oberkiem. Etnografia.	• śpiewa w grupie piosenkę <i>Czerwone jabłuszko</i> • wie kim był Fryderyk Chopin,	• zna pojęcia: folklor, etnograf, skansen	• charakteryzuje kujawiaka i oberka • wykonuje podstawowe rytmy kujawiaka i oberka • wyjaśnia znaczenie terminów: folklor, etnograf, skansen	• śpiewa solo piosenkę <i>Czerwone jabłuszko</i> • tańczy krok podstawowy kujawiaka i oberka (uproszczony) • opowiada o działalności Oskara Kolberga jako najwybitniejszego polskiego etnografa	

20. Muzyczne widowiska.	• śpiewa w grupie piosenkę <i>Śpiewami tańczę</i>	• zna najpopularniejszych	• gra w grupie fragment piosenki <i>Memory</i>	• śpiewa solo piosenkę <i>Śpiewam i tańczę</i>	• gra solo fragment piosenki <i>Memory</i>
--------------------------------	---	---	--	--	--

	• wie, co to jest operetka, musical, rewia	kompozytorów operetek	z musicalu <i>Koty</i> A.L. Webbera • wyjaśnia znaczenie terminów: operetka, musical, rewia	• podaje tytuły i twórców najśłynniejszych dzieł muzyczno-teatralnych	z musicalu <i>Koty</i> A.L. Webbera
21. Z muzyką w tle.	• podejmuje próbę gry w grupie tematu z filmu <i>Gwiezdne wojny</i> popełniając przy tym liczne błędy, korzystając z pomocy nauczyciela	• gra w grupie temat z filmu <i>Gwiezdne wojny</i> • rozumie znaczenie muzyki w teatrze, filmie i reklamie	• realizuje odtwórczo zadanie „Miniścieżka dźwiękowa” • omawia znaczenie muzyki w teatrze, filmie i reklamie	• gra solo temat z filmu <i>Gwiezdne wojny</i> • realizuje twórczo zadanie „Miniścieżka dźwiękowa” • podaje tytuły najwybitniejszych tematów filmowych oraz nazwiska poznanych kompozytorów muzyki filmowej • charakteryzuje teledysk jako formę muzyczną i podaje przykłady teledysków	• tworzy własny teledysk
22. Warsztat muzyczny.	Lekcja służy powtórzeniu i utrwaleniu określonego zakresu wiedzy i umiejętności za pomocą zadań, zabaw i ćwiczeń.				

23. Instrumenty dęte.	● rozumie znaczenie terminów: ustnik, stroik, czara głosowa	● wymienia grupy instrumentów dętych i należące do nich instrumenty z pomocą nauczyciela ● wyjaśnia znaczenie terminów: ustnik, stroik, czara głosowa		● podaje różnice między instrumentami dętymi drewnianymi i blaszanymi ● wymienia przykłady dętych zespołów kameralnych, prezentowane na lekcji,	
-----------------------	---	--	--	--	--

24. Powietrzna muzyka.	● śpiewa w grupie piosenkę <i>Orkiestry dęte</i>	● wie czym charakteryzuje się orkiestra dęta	● realizuje układ ruchowy do piosenki ● gra w grupie pierwszy lub drugi głos melodii <i>For he's a jolly good fellow</i> ● omawia specyfikę orkiestry dętej	● śpiewa solo piosenkę <i>Orkiestry dęte</i> ● gra w grupie trzeci głos melodii <i>For he's a jolly good fellow</i>	● gra solo trzeci głos melodii <i>For he's a jolly good fellow</i>,
------------------------	--	--	---	--	---

25. Z dziejów muzyki- barok. Jan Sebastian Bach.	● śpiewa w grupie piosenkę <i>Zacznij od Bacha</i>	● wie, kim był Zbigniew Wodecki – autor muzyki do piosenki ● rozumie znaczenie terminu polifonia	● śpiewa kanon <i>Piękna gama</i> ● wymienia najważniejsze wydarzenia z życia J.S. Bacha oraz formy muzyczne, których był mistrzem ● wyjaśnia znaczenie terminu polifonia	● śpiewa solo piosenkę <i>Zacznij od Bacha</i> ● wymienia instrumenty, na których grał Bach, oraz podaje tytuły poznanych utworów ● wyjaśnia znaczenie terminu fuga	
--	--	---	---	---	--

26. Cztery pory roku z maestro Vivaldim.	• śpiewa w grupie piosenkę <i>Cztery pory roku pana Vivaldiego</i> • gra w grupie fragmenty koncertów A. Vivaldiego <i>Wiosna i Jesień</i>, popełniając liczne błędy	• Wie kim był A. Vivaldi	• omawia życie i twórczość A. Vivaldiego na podstawie informacji z podręcznika	• śpiewa solo fragment piosenki <i>Cztery pory roku pana Vivaldiego</i> • gra solo fragmenty koncertów A. Vivaldiego <i>Wiosna i Jesień</i>, omawia formę koncertu solowego	• gra solo fragmenty koncertów A. Vivaldiego <i>Wiosna i Jesień</i>, nie popełniając błędów
27. Warsztat muzyczny.	Lekcja służy powtórzeniu i utrwaleniu określonego zakresu wiedzy i umiejętności za pomocą zadań, zabaw i ćwiczeń.				

28. Zaśpiewajmy, zagrajmy i zatańczmy razem!	• śpiewa w grupie piosenkę <i>Tyle słońca w całym mieście</i>	• śpiewa w grupie piosenkę <i>Tyle słońca w całym mieście</i> • podejmuje próbę wykonania tańca Belgijka zgodnie z instrukcją	• gra w grupie melodię <i>t'Smidje</i> (Belgijka) • wykonuje taniec Belgijka zgodnie z instrukcją	• śpiewa solo piosenkę <i>Tyle słońca w całym mieście</i> • gra solo melodię <i>t'Smidje</i> (Belgijka) z niewielkimi pomyłkami	• bezbłędnie gra melodię <i>t'Smidje</i> (Belgijka)
29. Gra planszowa „Wędrujące tamburyny”.	• zachęcony przez nauczyciela wykonuje w grupie zadania związane z grą planszową	• wykonuje w grupie zadania związane z grą planszową przy niewielkiej zachęcie nauczyciela	• wykonuje w grupie zadania związane z grą planszową	• aktywnie uczestniczy w grze, reprezentuje grupę jako odpowiadający	
30. Spotkajmy się na szlaku.	• śpiewa w grupie piosenkę <i>Po drodze szukam przyjaciela</i>	• wie co to są szanty	• śpiewa w grupie szantę <i>Gdzie ta keja?</i>	• śpiewa solo piosenkę <i>Po drodze szukam przyjaciela</i> • śpiewa solo szantę <i>Gdzie ta keja?</i>	

Ocenę niedostateczną–uczeń otrzymuje tylko w sytuacjach wyjątkowych, np. gdy ma bardzo duże braki w zakresie podstawowych wymagań edukacyjnych dotyczących wiadomości i umiejętności przewidzianych dla klasy piątej. Mimo pomocy nauczyciela nie potrafi wykonać najprostszych poleceń wynikających z programu szóstej klasy.

Dostosowanie wymagań edukacyjnych z przedmiotu MUZYKA

Dysleksja rozwojowa:

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- zapewnić większą ilość ćwiczeń, aby uczeń opanował daną sprawność (w razie potrzeby zwolnić z wykonania ćwiczeń przerastających możliwości ruchowe ucznia), dotyczy w przypadku opanowania kroków podstawowych tańca;
- wielokrotnie tłumaczyć i wyjaśniać zasady i reguły różnych zadań muzycznych;
- pozwalać na korzystanie ze śpiewników, wzorów, zapisów nutowych;
- liberalnie oceniać wytwory artystyczne ucznia (śpiew, gra na instrumencie);
- w ocenianiu zwrócić większą uwagę na wysiłek włożony w wykonanie zadania, niż ostateczny efekt pracy.

Dysgrafia

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- w ocenianiu zwrócić większą uwagę na wysiłek włożony w wykonanie zadania, niż ostateczny efekt pracy;
- umożliwić ustne zaliczenie danej partii materiału;
- umożliwić wykonanie pracy pisemnej pismem drukowanym lub na komputerze. - używanie zeszytu formatu A4 lub A5, ale z szerszą liniaturą, szczególnie w przypadku problemów grafomotorycznych.

Dysortografia

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- podczas prac pisemnych nie oceniać popełnianych błędów ortograficznych, a skupić się na znajomości treści danego materiału;

Dyskalkulia

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- oceniać przede wszystkim tok rozumowania, a nie techniczną stronę liczenia (np. w przypadku metrum i wartości nut).

Inteligencja niższa niż przeciętna

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- zawsze uwzględniać trudności ucznia;
- w miarę możliwości pomagać, wspierać, dodatkowo instruować, naprowadzać, pokazywać na przykładzie;
- dzielić dane zadanie na etapy i zachęcać do wykonywania małymi krokami;
- nie zmuszać na siłę do śpiewania czy wykonywania ćwiczeń sprawiających uczniowi trudność;
- dawać więcej czasu na opanowanie danej umiejętności, cierpliwie udzielać instruktażu;
- nie krytykować, nie oceniać negatywnie wobec klasy;
- unikać abstrakcyjnych, trudnych dla ucznia pojęć;
- podczas oceniania brać przede wszystkim pod uwagę stosunek ucznia do przedmiotu, jego chęci, wysiłek, przygotowanie do zajęć w materiały, niezbędne pomoce itp.;
- włączać do rywalizacji tylko tam, gdzie uczeń ma szansę;

Niepelnosprawność intelektualna w stopniu lekkim

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- zminimalizować nadmiar rozpraszających bodźców;
- dbać o wymianę informacji między nauczycielami i rodzicami na temat osiągnięć
- umożliwić opanowanie tylko części zadanego materiału;
- umożliwić wykonanie utworu przy pomocy nauczyciela;
- umożliwić wykonanie tylko części utworu;
- dawać uczniom odczuć, że to co robią jest ważne i ciekawe

Niepelnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym.

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:

- zawsze uwzględniać trudności ucznia;
- w miarę możliwości pomagać, wspierać, dodatkowo instruować, naprowadzać, pokazywać na przykładzie;
- dzielić dane zadanie na etapy i zachęcać do wykonywania małutkimi krokami;
- nie zmuszać na siłę do śpiewania czy wykonywania ćwiczeń sprawiających uczniowi trudność;
- dawać więcej czasu na opanowanie danej umiejętności, cierpliwie udzielać instruktażu;
- nie krytykować, nie oceniać negatywnie wobec klasy;
- podczas oceniania brać przede wszystkim pod uwagę stosunek ucznia do przedmiotu, jego chęci, wysiłek, przygotowanie do zajęć w materiały, niezbędne pomoce itp.;

Uczniowie z ADHD

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- pomagać uczniowi w skupieniu się na wykonywaniu jednej czynności;
- wydawać jasne, precyzyjne polecenie (na raz tylko jedno polecenie);
- formułować informacje dotyczące pracy domowej w sposób jasny i przejrzysty;
- przypominać o regułach;
- skupiać uwagę ucznia na tym co najważniejsze – kolor, podkreślenie;
- często chwalić ucznia za pozytywne zachowanie;
- angażowanie ucznia w konkretne działania;
- w miarę potrzeby opracować zrozumiały dla ucznia kontrakt (może być w formie ustnej);
- zapewnić uczniowi miejsce w pierwszej ławce.

Uczniowie słabosłyszący

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- zapewnić dobre oświetlenie klasy oraz miejsce dla dziecka w pierwszej ławce w rzędzie od okna;
- umożliwić dziecku odwracanie się w kierunku innych kolegów odpowiadających na lekcji co ułatwi lepsze zrozumienie ich wypowiedzi;
- nauczyciel mówiąc do całej klasy, powinien stać w pobliżu dziecka zwrócony twarzą w jego stronę - nie powinien chodzić po klasie, czy być odwrócony twarzą do tablicy, to utrudnia dziecku odczytywanie mowy z jego ust;
- należy mówić do dziecka wyraźnie używając normalnego głosu i intonacji, unikać gwałtownych ruchów głową czy nadmiernej gestykulacji;
- eliminować zbędny hałas w klasie;
- nauczyciel winien upewnić się czy polecenia kierowane do całej klasy są właściwie rozumiane przez dziecko niedosłyszające. W przypadku trudności zapewnić mu dodatkowe wyjaśnienia, sformułować inaczej polecenie, używając prostego, znanego dziecku słownictwa. Można też wskazać jak to polecenie wykonuje jego kolega siedzący w ławce;
- w czasie lekcji wskazane jest używanie jak najczęściej pomocy wizualnych i tablicy (m.in. zapisanie nowego tematu, nowych i ważniejszych słów, dat na lekcji historii itp.)
- można przygotować uczniowi z niedosłuchem plan pracy na piśmie opisujący zagadnienia poruszane w wykładzie lub poprosić innych uczniów w klasie, aby robili notatki z kopią i udostępniali je koledze;
- aktywizować dziecko do rozmowy poprzez zadawanie prostych pytań, podtrzymywanie jego odpowiedzi przez dopowiadanie pojedynczych słów, umowne gesty, mimiką twarzy;
- nauczyciel podczas lekcji powinien często zwracać się do dziecka niesłyszającego, zadawać pytania – ale nie dlatego, aby oceniać jego wypowiedzi, ale by zmobilizować go do lepszej koncentracji uwagi i ułatwić mu lepsze zrozumienie tematu;
- przy ocenie prac pisemnych dziecka nie uwzględniać błędów wynikających z niedosłuchu;

- przy ocenie osiągnięć ucznia z wadą słuchu należy szczególnie doceniać własną aktywność i wkład pracy ucznia, a także jego stosunek do obowiązków szkolnych (systematyczność, obowiązkowość, dokładność);
- zadawać więcej ćwiczeń muzyczno – teoretycznych, ze względu na brak dokładnej percepcji muzyki;
- aktywizować do zadań ruchowych.

Uczniowie słabowidzący

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- właściwie umiejscowić dziecko w klasie, zapewniając dobre oświetlenie i widoczność;
- udostępniać teksty (np. testy sprawdzające wiedzę) w wersji powiększonej;
- podawać modele i przedmioty do obejrzenia z bliska, np., jeśli to możliwe instrumenty, plansze ze znakami muzycznymi;
- zwracać uwagę na szybką męczliwość dziecka związaną ze zużywaniem większej energii na patrzenie i interpretację informacji uzyskanych drogą wzrokową (wydłużyć czas na wykonanie określonych zadań);
- umożliwić dziecku korzystanie z płyt z nagraniami utworów omawianych na lekcji;
- umożliwić wykonanie prac metodą projektu na kartkach większego formatu niż zwykła kartka papieru;
- często zadawać pytania: „co widzisz?” w celu sprawdzenia i uzupełnienia słownego trafności doznań wzrokowych.

Uczniowie z zespołem Aspergera

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- eliminować bodźce rozprasające;
- używanie słuchawek wygłuszających, jeśli jest taka potrzeba;
- popierać informacje słowne tekstem pisanym albo obrazem, ilustracją, filmem;
- przedstawiać nowe pojęcia w sposób możliwie najbardziej konkretny;
- powtarzać polecenia, sprawdzać stopień zrozumienia polecenia, czekać aż uczeń rozpocznie pracę;
- używać krótkich zdań i podawać jasne instrukcje;
- zachęcać ucznia, by w razie potrzeby prosił o powtórzenie, uproszczenie czy zapisanie polecenia;
- używać prostego i jednoznacznego języka;
- kreatywnie wykorzystywać zainteresowania ucznia np. angażować go do działań muzycznych takich jak śpiew w chórze, czy gra na instrumencie;
- często stosować tzw. pozytywne wzmocnienia: pochwały nagradzanie;
- dzielić zadania na wieloetapowe krótsze części;
- sprawdzać wiedzę ucznia w formie jaką preferuje (np. zamiast śpiewać piosenkę może powiedzieć jej tekst);

Uczniowie z Autyzmem

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- zminimalizowanie lub całkowite wyeliminowanie elementów rozprasających;
- używanie słuchawek wygłuszających, jeśli jest taka potrzeba;
- posadzenie ucznia blisko nauczyciela;
- zachowanie schematu pracy i stałości działań edukacyjnych (np. zajmowanie tej samej ławki lub stolika podczas zajęć);
- opracowanie planu codziennych zajęć i każdorazowe zapoznanie z nim ucznia;

- wcześniejsze informowanie o zmianach np. w rozkładzie zajęć lekcyjnych, uprzedzanie o zastępstwach na lekcjach, wyjściach, wizytach nowych osób. Informowanie, w jaki sposób trzeba się zachować w nowej sytuacji;
- wyraźne zaznaczanie końca określonej aktywności, zabawy, zadania, zanim przejdzie się do następnych;
- kierowanie poleceń indywidualnie do dziecka (zwracanie się do niego po imieniu; właściwe używanie zaimków osobowych Ja i Ty);
- podczas rozmowy używanie prostego i jednoznacznego języka;
- wyjaśnianie metafor i przenośni, wyrazów bliskoznacznych, żartów lub dowcipów użytych podczas prowadzenia lekcji;

popieranie informacji słownej gestami, mimiką;

- uzupełnianie rysunkiem, zdjęciem, filmem lub modelem przekazywanych podczas lekcji treści abstrakcyjnych;
- w razie potrzeby wydłużanie czasu przeznaczanego na wykonywanie poszczególnych zadań i prac pisemnych;
- dzielenie trudniejszego lub dłuższego zadania na kilka części;
- sprawdzanie zrozumienia czytanego tekstu poprzez zadawanie dodatkowych pytań: Co się wydarzyło? Gdzie? Kiedy? Dlaczego? itp.;
- wykorzystywanie wąskich zainteresowań i fachowej wiedzy ucznia podczas prowadzenia lekcji;
- w sytuacji wzburzenia lub zdenerwowania umożliwienie pobytu w spokojnym, cichym miejscu np. bibliotece, gabinecie pedagoga;
- ignorowanie i niereagowanie na zachowania prowokacyjne (np. płacz, płucie, krzyk). Dziecko powinno wykonać wyznaczone zadanie pomimo takich zachowań;
- częste przypominanie o normach i zasadach funkcjonowania społecznego oraz chwalenie i nagradzanie za ich przestrzeganie;
- niezadawanie pytań "dlaczego to zrobiłeś?", ale opisywanie co nam się nie podoba w zachowaniu, czego oczekujemy i nazywanie emocji;
- opracowanie sposobów radzenia sobie z emocjami w kategorii akceptowane - nieakceptowane.

Uczniowie z niepełnosprawnością ruchową, w tym afazja

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- przystosować otoczenie klasowe ograniczając ilość przeszkód (np. podczas nauki tańca);
- w przypadku nieczytelnego pisma umożliwienie uczniowi wykorzystywania komputera do sporządzania notatek i pisanie prac;
- w sytuacji, kiedy uczeń nie może sporządzać notatek samodzielnie lub na komputerze przygotowanie dla niego skróconej notatki z rysunkami i schematami;
- wydłużyć czas przeznaczony na wykonywanie danego zadania;
- z uwagi na szybszą męczliwość i trudność w koncentracji uwagi organizować przerwy przeznaczone na odpoczynek;
- podczas oceniania dostrzegać wysiłek włożony w wykonywane zadanie;
- zachęcać do współpracy w grupie;
- w przypadku dziecka z afazją obserwować, słuchać i podążać za dzieckiem;
- umożliwić fonogestykę w przypadku problemów ze śpiewem;
- nie wywoływać do tablicy, jeśli uczeń ma trudności z poruszaniem się;
- wydłużyć czas na odpowiedź ustną.

Uczeń zdolny

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:

- stosować indywidualne formy pracy na lekcji;
- umożliwiać poszerzanie wiedzy poprzez udział w formach rozwoju zainteresowań (chór szkolny, zespół

instrumentalny, szkoła muzyczna);

przygotować do konfrontacji posiadanej wiedzy z wymaganiami konkursowymi;

różnicować obszerność i terminowość prac; |

poszerzać treści programowe z muzyki;

zwiększyć wymagania edukacyjne;

przydzielanie trudniejsze zadania podczas pracy grupowej lub indywidualnej (np. wykonanie partii solowej utworu, prezentacja – samodzielne przygotowanie fragmentu lekcji);

stwarzać sytuacje wyboru zadań, ćwiczeń o większej skali trudności, lub prac dodatkowych (np. własne kompozycje, recenzje z koncertów itp.);

różnicować stopień trudności prac klasowych i domowych;

przydzielać specjalne role np. asystent, konferansjer koncertu itp.;

powierzyć współorganizację konkursów wiedzy muzycznej – etap szkolny;

umożliwić przygotowanie projektu, czyli dłuższej formy umożliwiającej przeprowadzenie badań i analizy ciekawego zadania (np. przeprowadzenie wywiadu ze znanym muzykiem).